

فهرست

قانون کار	۱۵
فصل ۱: تعاریف کلی و اصولی	۱۵
فصل ۲: قرارداد کار	۱۶
۱-۲- تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن	۱۶
۲-۲- تعلیق قرارداد کار	۱۷
۳-۲- خاتمه قرارداد کار	۱۸
۴-۲- جبران خسارت از هر قبیل و پرداخت مزایای پایان کار	۲۰
فصل ۳: شرایط کار	۲۱
۱-۳- حق سعی	۲۱
۲-۳- مدت	۲۴
۳-۳- تعطیلات و مرخصی‌ها	۲۶
۴-۳- شرایط کار زنان	۲۸
۵-۳- شرایط کار نوجوانان	۲۹
فصل ۴: حفاظت فنی، ایمنی و بهداشت کار	۲۹
۱-۴- کلیات	۲۹
۲-۴- بازرسی کار	۳۲
فصل ۵: آموزش و اشتغال	۳۴
۱-۵- کارآموز و مراکز کارآموزی	۳۵
۱-۱-۵- مراکز کارآموزی	۳۵
۲-۱-۵- کارآموز و قرارداد کارآموزی	۳۶
۲-۵- اشتغال	۳۷
۳-۵- اشتغال اتباع خارجی	۳۸
فصل ۶: تشکلهای کارگری و کارفرمایی	۳۹

فصل ۷: مذاکرات و پیمان‌های دسته جمعی کار	۴۲
فصل ۸: خدمات رفاهی کارگران	۴۴
فصل ۹: مراجع اختلاف	۴۵
فصل ۱۰: شورایی عالی کار	۴۷
فصل ۱۱: جرایم و مجازات‌ها	۴۸
فصل ۱۲: مقررات متفرقه	۵۱
قانون تأمین اجتماعی	۵۵
فصل اول - تعاریف - کلیات	۵۵
ماده ۱: سازمان تأمین اجتماعی	۵۵
ماده ۲ تعاریف:	۵۵
ماده ۳: تأمین اجتماعی موضوع این قانون شامل موارد زیر می‌باشد:	۵۷
ماده ۴: مشمولین این قانون عبارت‌اند از:	۵۷
ماده ۵: بیمه اتباع بیگانه که طبق قوانین و مقررات مربوط در ایران به کار اشتغال دارند تابع مقررات این قانون خواهد بود مگر در موارد زیر:	۵۸
ماده ۶: اجرای هر یک از موارد مندرج در ماده سه این قانون درباره روستائیان و افراد خانواده آن‌ها	۵۹
ماده ۷:	۵۹
ماده ۸:	۵۹
ماده ۹:	۵۹
ماده ۱۰:	۶۰
ماده ۱۱:	۶۰
فصل دوم: ارکان و تشکیلات	۶۰
فصل سوم: منابع درآمد - مأخذ احتساب حق بیمه و نحوه وصول آن	۶۰
فصل چهارم: مقررات مالی	۶۵
فصل پنجم: حوادث و بیماری‌ها و بارداری	۶۶
فصل ششم: ازکارافتادگی	۶۹

۷۰	فصل هفتم: بازنشستگی
۷۳	فصل هشتم: مرگ
۷۵	فصل نهم: ازدواج و عائله‌مندی
۷۶	فصل دهم: مقررات کلی راجع به کمک‌ها
۷۸	فصل یازدهم: تخلفات - مقررات کیفری
۷۹	فصل دوازدهم: مقررات مختلف
آیین‌نامه نحوه تسلیم صورت مزد، میزان و نحوه پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در	
۸۲	طرح‌های عمرانی
۸۲	فصل اول: قراردادهای پیمانکاران
۸۴	فصل دوم: قراردادهای مهندسان مشاور
۸۶	فصل سوم: سایر موارد
۸۸	دستورالعمل بیمه پروژه‌ها در قرارداد پیمانکاری
۸۸	پیشگفتار
۸۸	کلیات
۸۹	بخش اول: ارکان بیمه
۸۹	۱- بیمه گر
۹۰	۲- بیمه گزار
۹۰	۳- موضوع بیمه
۹۰	۴- مورد بیمه
۹۰	۵- مدت بیمه
۹۱	۶- مبلغ بیمه
۹۱	۷- حق بیمه
۹۱	۸- فرانشیز
۹۲	۹- بیمه نامه

جزوه آمادگی آزمون اجرا معماری ۲

- ۹۲ ۱۰- کاهش خسارت به تناسب ارزش واقعی
- بخش دوم: تعهدها و وظایف کارفرما، مشاور و پیمانکار..... ۹۲
- تأییدها و تعهدهای کارفرما..... ۹۲
- وظایف و تعهدات مهندسان مشاور..... ۹۴
- وظایف و تعهدات پیمانکار..... ۹۵
- بخش سوم: راهنمای انتخاب پوشش‌های بیمه‌ای..... ۹۸
- ۱- کاربرد انتخاب پوشش‌های بیمه‌ای..... ۹۸
- ۲- راهنمای تکمیل کاربردهای بیمه..... ۹۸
- ۳- حداقل پوشش‌های بیمه‌ای پروژه‌های بزرگ صنعتی و غیر صنعتی..... ۱۰۰
- ۴- حداقل پوشش‌های بیمه‌ای پروژه‌های متوسط صنعتی..... ۱۰۱
- ۵- حداقل پوشش‌های بیمه‌ای پروژه‌های متوسط غیر صنعتی..... ۱۰۲
- ۶- حداقل پوشش‌های بیمه‌ای پروژه‌های کوچک..... ۱۰۲
- ۷- تقسیم‌بندی پروژه..... ۱۰۲
- ۱-۷- پروژه‌های بزرگ صنعتی..... ۱۰۲
- ۳-۷- پروژه‌های بزرگ غیر صنعتی..... ۱۰۲
- ۳-۷- پروژه‌های متوسط صنعتی..... ۱۰۳
- ۴-۷- پروژه‌های متوسط غیر صنعتی..... ۱۰۳
- ۵-۷- پروژه‌های کوچک..... ۱۰۳
- ۸- الحاقیه‌ها..... ۱۰۳
- ۱-۸- پوشش..... ۱۰۳
- ۲-۸- شرایط..... ۱۰۳
- ۳-۸- استثنا..... ۱۰۴
- ۹- فهرست الحاقیه‌ها..... ۱۰۴
- ۱۰- مسئولیت کارفرما و پیمانکار، در قبول و پرداخت فرانشیز..... ۱۰۵
- پیوست یک. نحوه محاسبه حق بیمه..... ۱۰۶
- روش زمانی (Time Procedure)..... ۱۰۶
- روش تفکیکی (Breakdown Procedure)..... ۱۰۶

- پیوست دو. بیمه و وثیقه و بیمه تضمین ۱۰۷
- بیمه وثیقه ۱۰۷
- پیوست سه. معرفی انواع پوشش‌های بیمه‌ای، در صنعت ساخت ۱۰۸
- آیین‌نامه در خصوص فوق‌العاده‌های بدی آب‌وهوا، محرومیت از تسهیلات زندگی و محل خدمت موضوع بندهای ب، پ و ت ماده (۳۹) قانون استخدام کشوری ۱۱۰
- فهرست فعالیت‌های تولیدی، صنعتی و فنی مشمول معافیت حق بیمه سهم کارفرما تا میزان ۵ نفر کارگر ۱۲۱
- قانون مالیات مستقیم ۱۲۳
- باب سوم مالیات بر درآمد - فصل چهارم: مالیات بر درآمد مشاغل ۱۲۳
- باب سوم مالیات بر درآمد - فصل پنجم: مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی ۱۳۱
- شرایط عمومی پیمان ۱۳۹
- فصل اول: تعاریف و مفاهیم ۱۳۹
- ماده ۱: پیمان ۱۳۹
- ماده ۲: موافقتنامه ۱۳۹
- ماده ۳: شرایط عمومی ۱۳۹
- ماده ۴: شرایط خصوصی ۱۳۹
- ماده ۵: برنامه زمانی اجرای کار ۱۳۹
- ماده ۶: کارفرما ۱۳۹
- ماده ۷: پیمانکار ۱۴۰
- ماده ۸: مدیر طرح ۱۴۰
- ماده ۹: مهندس مشاور، مهندس ناظر ۱۴۰
- ماده ۱۰: رئیس کارگاه ۱۴۰
- ماده ۱۱: پیمانکار جزء ۱۴۰
- ماده ۱۲: کار، کارگاه، تجهیز و برچیدن کارگاه ۱۴۰

جزوه آمادگی آزمون اجرا معماری ۲

- ماده ۱۳: مصالح، تجهیزات، مصالح و تجهیزات پای کار، ماشین آلات و ابزار، تأسیسات و ساختمان‌های موقت، وسایل
۱۴۱.....
- ماده ۱۴: برآورد هزینه اجرای کار، مبلغ پیمان، مبلغ اولیه پیمان، مبلغ نهایی پیمان، ضریب پیمان، نرخ پیمان، مدت
پیمان، مدت اولیه پیمان، متوسط کارکرد فرضی ماهانه..... ۱۴۲.....
- ماده ۱۵: روز، ماه، تاریخ‌ها، مفرد و جمع، عنوان‌ها..... ۱۴۲.....
- فصل دوم: تأییدات و تعهدات پیمانکار..... ۱۴۲.....**
- ماده ۱۶: تأییدات پیمانکار..... ۱۴۲.....
- ماده ۱۷: کارکنان..... ۱۴۳.....
- ماده ۱۸: مسئولیت حسن اجرای کار، برنامه کار، گزارش پیشرفت کار، هماهنگی با پیمانکاران دیگر، رئیس کارگاه ۱۴۵
ماده ۱۹: کنترل نقاط نشانه، پیاده کردن نقشه‌ها، اندازه‌گیری‌ها..... ۱۴۶.....
- ماده ۲۰: تجهیز کارگاه، تدارک مصالح، تجهیزات و ماشین آلات..... ۱۴۷.....
- ماده ۲۲: ترتیب گردش مدارک، نقشه‌ها و ابلاغ دستور کارها..... ۱۵۰.....
- ماده ۲۳: حفاظت تأسیسات زیربنایی و تغییر وضع آن‌ها..... ۱۵۲.....
- ماده ۲۴: واگذاری، پیمانکاران جزء..... ۱۵۲.....
- ماده ۲۵: اجرای کار در شب..... ۱۵۳.....
- ماده ۲۶: آثار تاریخی و اشیای عتیقه..... ۱۵۴.....
- ماده ۲۷: اقامتگاه قانونی..... ۱۵۴.....
- فصل سوم: تعهدات و اختیارات کارفرما..... ۱۵۴.....**
- ماده ۲۸: تحویل کارگاه..... ۱۵۴.....
- ماده ۲۹: تغییر مقادیر کار، قیمت‌های جدید، تعدیل نرخ پیمان..... ۱۵۶.....
- ماده ۳۰: تغییر مدت پیمان..... ۱۵۷.....
- ماده ۳۱: مدیریت اجرا..... ۱۵۸.....
- ماده ۳۲: نظارت بر اجرای کار..... ۱۵۸.....
- ماده ۳۳: مهندس ناظر..... ۱۶۰.....
- فصل چهارم: تضمین، پرداخت، تحویل کار..... ۱۶۰.....**
- ماده ۳۴: تضمین انجام تعهدات..... ۱۶۰.....

- ماده ۳۵: تضمین حسن انجام کار..... ۱۶۱
- ماده ۳۶: پیش پرداخت ۱۶۱
- ماده ۳۷: پرداخت ها ۱۶۲
- ماده ۳۸: پرداخت‌های ارزی ۱۶۳
- ماده ۳۹: تحویل موقت ۱۶۴
- ماده ۴۰: صورت وضعیت قطعی ۱۶۷
- ماده ۴۱: تحویل قطعی ۱۶۷
- ماده ۴۲: مسئولیت‌های دوره تضمین ۱۶۸
- فصل پنجم: حوادث قهری، فسخ، ختم، تعلیق، هزینه تسریع، خسارت تأخیر، تسویه حساب، حل اختلاف..... ۱۶۸**
- ماده ۴۳: بروز حوادث قهری ۱۶۸
- ماده ۴۴: ممنوعیت قانونی ۱۶۹
- ماده ۴۵: حقوق انحصاری ثبت شده ۱۷۰
- ماده ۴۶- موارد فسخ پیمان ۱۷۰
- ماده ۴۷: اقدامات فسخ پیمان..... ۱۷۱
- ماده ۴۸: خاتمه پیمان..... ۱۷۳
- ماده ۴۹: تعلیق ۱۷۵
- ماده ۵۰: هزینه تسریع کار، خسارت تأخیر کار ۱۷۶
- ماده ۵۱: صورت حساب نهایی ۱۷۶
- ماده ۵۲: تسویه حساب ۱۷۷
- ماده ۵۳: حل اختلاف ۱۷۸
- ماده ۵۴: قوانین و مقررات حاکم بر پیمان ۱۷۸
- قرارداد اجرای ساختمان (پیمان مدیریت) ۱۸۰**
- ماده ۱: موضوع قرارداد ۱۸۰
- ماده ۲: محل اجرای کار ۱۸۰
- ماده ۳: مدت قرارداد ۱۸۰

- ماده ۴: وظایف و تعهدات مدیر ۱۸۰
- ماده ۵: وظایف و تعهدات و اختیارات صاحب کار ۱۸۱
- ماده ۶: حق الزحمه مدیر و نحوه پرداخت آن ۱۸۲
- ماده ۷: تنخواه گردان ۱۸۲
- ماده ۸: مهندسان ناظر ۱۸۲
- ماده ۹: شرایط - مسؤولیت ها - اختیارات - عموماً ۱۸۳
- ماده ۱۰: اسناد و مدارک قرارداد و منضمات آن ۱۸۳
- ماده ۱۱: نشانی طرفین قرارداد ۱۸۳
- دستورالعمل اجرایی انعقاد پیمان براساس مترمربع زیربنا ۱۸۴
- الف- مواردی که قبل از انعقاد پیمان باید کاملاً رعایت شود ۱۸۴
- ب- نحوه تنظیم و تکمیل پیمان ۱۸۶
- پیمان برای کارهای ساختمانی با نرخ مترمربع زیربنا ۱۸۹
- ماده ۱: موضوع پیمان ۱۸۹
- ماده ۲: اسناد مدارک پیمان ۱۸۹
- ماده ۳: مبلغ و ضریب پیمان ۱۹۰
- ماده ۴: مدت پیمان ۱۹۰
- ماده ۵: دوره تضمین ۱۹۰
- ماده ۶: نظارت ۱۹۰
- ماده ۷: تعدیل آحاد بها ۱۹۰
- ماده ۸: نیروی انسانی، مصالح و تدارکات ۱۹۰
- ماده ۹: پیش پرداخت ۱۹۱
- ماده ۱۰: تضمین انجام تعهدات و حسن انجام کار ۱۹۱
- ماده ۱۱: نرخ پیمان، نحوه اندازه گیری، پرداخت های موقت و قطعی، کسور قانونی و جبران خسارت در دیرکرد پرداخت ها ۱۹۱
- الف - نرخ پیمان: ۱۹۱
- ب- نحوه اندازه گیری سطح زیربنای ساختمان ها: ۱۹۲

- ج- پرداخت‌های موقت: ۱۹۲
- د- پرداخت قطعی: ۱۹۲
- ه- کسور قانونی ۱۹۳
- و- جبران خسارت دیرکرد در پرداخت‌ها: ۱۹۳
- ماده ۱۲: تغییرات ۱۹۳
- ماده ۱۳: فسخ و یا خاتمه پیمان ۱۹۳
- ماده ۱۴: تجهیز و برچیدن کارگاه ۱۹۴
- ماده ۱۵: سایر شرایط ۱۹۴
- پیوست شماره یک: اقلامی از کار موضوع پیمان که توسط پیمانکار انجام نمی‌گیرد ۱۹۴
- پیوست شماره دو: تعیین درصد‌های انجام هر کار برای فعالیت‌های مختلف کار به منظور پرداخت‌های موقت برای هر زیر پروژه به تفکیک ۱۹۴
- پیوست شماره سه: مشخصات مربوط به مصالح مصرفی در ساختمان، محوطه‌سازی و ۱۹۴
- پیوست شماره چهار: نحوه اندازه‌گیری سطوح و دیگر واحدهای مورد نیاز کارها به تفکیک هر زیر پروژه ۱۹۴
- پیوست شماره پنج: تعدیل پیمان در ارتباط، ماده ۷ پیمان ۱۹۴
- شرایط عمومی قرارداد برای قراردادهای اجرای ساختمان ۱۹۶**
- فصل اول: تعاریف و مفاهیم ۱۹۶
- ماده یک: قرارداد اجرای ساختمان ۱۹۶
- ماده دو: شرایط عمومی ۱۹۶
- ماده سه: شرایط خصوصی ۱۹۶
- ماده چهار: انواع قرارداد اجرای ساختمان ۱۹۶
- ماده پنج: اجرای ساختمان ۱۹۶
- ماده شش: صلاحیت حرفه‌ای، حدود آن و ظرفیت اشتغال ۱۹۶
- ماده هفت: ناظر ۱۹۷
- ماده هشت: ناظر هماهنگ‌کننده ۱۹۷
- ماده نه: پیمانکار ۱۹۷
- ماده ده: کارگاه، تجهیز و برچیدن آن ۱۹۷

۱۹۷ ماده یازده: مدت قرارداد، برنامه زمان‌بندی
۱۹۸ ماده دوازده: مبلغ قرارداد و نحوه پرداخت
۱۹۸ فصل دوم: تعهدات و اختیارات صاحب‌کار
۱۹۸ ماده سیزده: تعهدات صاحب‌کار
۱۹۹ ماده چهارده: اختیارات صاحب‌کار
۱۹۹ فصل سوم: تعهدات و اختیارات مجری
۱۹۹ ماده پانزده: تعهدات
۲۰۱ ماده شانزده: اختیارات مجری
۲۰۱ فصل چهارم: تضمین انجام تعهدات قرارداد، تهیه صورت هزینه‌ها، نحوه پرداخت‌ها و تعلیق کار
۲۰۱ ماده هفده: تضمین انجام تعهدات
۲۰۱ ماده هجده: صورت هزینه‌ها
۲۰۱ ماده نوزده: نحوه پرداخت‌ها
۲۰۲ ماده بیست: تعلیق
۲۰۲ فصل پنجم: تحویل کار، برچیدن کارگاه، تسویه حساب و پایان کار
۲۰۲ ماده بیست و یک: تحویل کار
۲۰۲ ماده بیست و دو: برچیدن کارگاه
۲۰۳ ماده بیست و سه: تسویه حساب و پایان کار
۲۰۳ فصل ششم: موارد فسخ، اقدامات پس از فسخ، خسارات عدم انجام تعهدات، محل اختلاف
۲۰۳ ماده بیست و چهار: موارد فسخ
۲۰۴ ماده بیست و پنج: اقدامات پس از فسخ
۲۰۴ ماده بیست و شش: خسارت عدم انجام تعهدات
۲۰۴ ماده بیست و هفت: حل اختلاف
۲۰۵ فصل هفتم: حوادث قهری، تسریع کار، اقامتگاه و ابلاغ‌ها، اعتبار شرایط عمومی قرارداد
۲۰۵ ماده بیست و هشت: حوادث قهری
۲۰۵ ماده بیست و نه: اقامتگاه و ابلاغ‌ها
۲۰۵ ماده سی: اعتبار شرایط عمومی

۲۰۵	شرایط خصوصی قرارداد.....
۲۰۸	دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات انتظامی (حرفه‌ای) پیمانکاران.....
۲۰۸	فصل اول: کلیات.....
۲۰۹	فصل دوم: مراجع رسیدگی به تخلفات انتظامی (حرفه‌ای) پیمانکاران و وظائف آنها.....
۲۱۰	فصل سوم: موارد تخلف و میزان تنبیهات انضباطی.....
۲۱۲	فصل چهارم: فرآیند رسیدگی به تخلفات انتظامی (حرفه‌ای) و تجدیدنظر در آراء.....
۲۱۵	قانون برگزاری مناقصات.....
۲۱۵	فصل اول: کلیات.....
۲۱۵	ماده ۱: کاربرد.....
۲۱۵	ماده ۲: تعاریف.....
۲۱۶	ماده ۳: طبقه‌بندی معاملات.....
۲۱۶	ماده ۴: طبقه‌بندی انواع مناقصات.....
۲۱۷	فصل دوم: سازماندهی مناقصات.....
۲۱۷	ماده ۵: کمیسیون مناقصه.....
۲۱۷	ماده ۶: وظایف کمیسیون مناقصه.....
۲۱۸	ماده ۷: هیأت رسیدگی به شکایات.....
۲۱۸	ماده ۸: وظایف هیأت رسیدگی به شکایات.....
۲۱۸	فصل سوم: برگزاری مناقصات.....
۲۱۸	ماده ۹: فرآیند برگزاری مناقصات.....
۲۱۹	ماده ۱۰: تأمین منابع مالی.....
۲۱۹	ماده ۱۱: روش‌های انجام مناقصه.....
۲۲۰	ماده ۱۲: ارزیابی کیفی مناقصه‌گران.....
۲۲۰	ماده ۱۳: فراخوان مناقصه.....
۲۲۱	ماده ۱۴: اسناد مناقصه.....
۲۲۱	ماده ۱۵: ترتیب تهیه و تسلیم پیشنهادها.....

- ماده ۱۶: شرایط تسلیم و تحویل پیشنهادها ۲۲۲
- ماده ۱۷: توضیح و تشریح اسناد ۲۲۲
- ماده ۱۸: گشایش پیشنهادها ۲۲۲
- ماده ۱۹: ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها ۲۲۳
- ماده ۲۰: ارزیابی مالی و تعیین برنده مناقصه ۲۲۳
- ماده ۲۱: انعقاد قرارداد ۲۲۴
- فصل چهارم - مقررات مناقصات** ۲۲۴
- ماده ۲۲: شرایط ارسال اسناد و مکاتبات ۲۲۴
- ماده ۲۳: مستندسازی و اطلاع رسانی ۲۲۴
- ماده ۲۴: تجدید و لغو مناقصه ۲۲۵
- ماده ۲۵: نحوه رسیدگی به شکایات ۲۲۵
- ماده ۲۶: نحو برگزاری مناقصه محدود ۲۲۶
- ماده ۲۷: ترک تشریفات مناقصه ۲۲۶
- ماده ۲۸: ترکیب هیأت ترک تشریفات مناقصه ۲۲۶
- ماده ۲۹: موارد عدم الزام به برگزاری مناقصه ۲۲۸
- ماده ۳۰: نسخ قوانین ۲۲۹
- قانون پیش فروش ساختمان** ۲۳۰
- آیین نامه اجرایی قانون پیش فروش ساختمان** ۲۳۵
- قانون مسئولیت مدنی** ۲۳۹
- هزینه ماشین آلات** ۲۴۲
- هزینه ساعتی ماشین آلات ۲۴۲
- هزینه استهلاک: ۲۴۲
- عوامل مؤثر تعیین هزینه ماشین آلات ۲۴۲
- حسابداری استهلاک و روش های محاسبه آن: ۲۴۳

۲۴۵ هزینه بیمه
۲۴۵ Fuel cost هزینه سوخت
۲۴۵ هزینه‌های فیلتر، روغن و گریس
۲۴۵ هزینه لاستیک
۲۴۶ هزینه تعمیرات

قانون کار

فصل ۱: تعاریف کلی و اصولی

ماده ۱: کلیه کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها، مؤسسات تولیدی، صنعتی، خدماتی و کشاورزی مکلف به تبعیت از این قانون می‌باشند.

ماده ۲: کارگر از لحاظ این قانون کسی است که به هر عنوان در مقابل دریافت حق السعی اعم از مزد، حقوق، سهم سود و سایر مزایا به درخواست کارفرما کار می‌کند.

ماده ۳: کارفرما شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به درخواست و به حساب او در مقابل دریافت حق السعی کار می‌کند. مدیران و مسئولان و به طور عموم کلیه کسانی که عهده دار اداره کار کارگاه هستند نماینده کارفرما محسوب می‌شوند و کارفرما مسئول کلیه تعهداتی است که نمایندگان مذکور در قبال کارگر به عهده می‌گیرند. در صورتیکه نماینده کارفرما خارج از اختیارات خود تعهدی بنماید و کارفرما آن را نپذیرد در مقابل کارفرما ضامن است.

ماده ۴: کارگاه محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا نماینده او در آنجا کار می‌کند، از قبیل مؤسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری، مسافری، خدماتی، تجاری، تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها. کلیه تاسیساتی که به اقتضای کار متعلق به کارگاه‌اند، از قبیل نمازخانه، نهارخوری، تعاونی‌ها، شیرخوارگاه، مهدکودک، درمانگاه، حمام، آموزشگاه حرفه‌ای، قرائت‌خانه، کلاس‌های سواد آموزی و سایر مراکز آموزشی و اماکن مربوط به شورا و انجمن اسلامی و بسیج کارگران، ورزشگاه و وسایل ایاب و ذهاب و نظایر آنها جزء کارگاه می‌باشند.

ماده ۵: کلیه کارگران، کارفرمایان، نمایندگان آنان و کارآموزان و نیز کارگاه‌ها مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ماده ۶: بر اساس بند چهار اصل چهارم و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره‌کشی از دیگری ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند این‌ها سبب امتیاز نخواهند بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هرکس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. بر اساس بند چهار اصل چهارم و سوم و بند شش اصل دوم و اصول نوزدهم، بیستم و بیست و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اجبار افراد به کار معین و بهره‌کشی از دیگری ممنوع و مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند این‌ها سبب امتیاز نخواهند بود و همه افراد اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند و هرکس حق دارد شغلی را که به آن مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند.

فصل ۲: قرارداد کار

۲-۱- تعریف قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد آن

ماده ۷: قرارداد کار عبارتست از قرارداد کتبی یا شفاهی که به موجب آن کارگر در قبال دریافت حق السعی کاری را برای مدت موقت یا مدت، غیرموقت برای کارفرما انجام می‌دهد.

تبصره ۱: در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود. در کارهایی که طبیعت آنها جنبه مستمر دارد، در صورتی که مدتی در قرارداد ذکر نشود، قرارداد دائمی تلقی می‌شود.

ماده ۸: شروط مذکور در قرارداد کار یا تغییرات بعدی آن در صورتی نافذ خواهد بود که برای کارگر مزایایی کمتر از امتیازات مقرر در این قانون منظور ننماید.

ماده ۹: برای صحت قرارداد کار در زمان بستن قرارداد رعایت شرایط ذیل الزامی است: الف - مشروعیت مورد قرارداد ب - معین بودن موضوع قرارداد ج - عدم ممنوعیت قانونی و شرعی طرفین در تصرف اموال یا انجام کار مورد نظر.

تبصره ۱: اصل بر صحت کلیه قراردادهای کار است، مگر آنکه بطلان آنها در مراجع ذیصلاح به اثبات برسد. ماده ۱۰: قرارداد کار علاوه بر مشخصات دقیق طرفین، باید حاوی موارد ذیل باشد: الف - نوع کار یا حرفه یا وظیفه ای که کارگر باید به آن اشتغال یابد. ب - حقوق یا مزد مبنا و لواحق آن ج - ساعات کار، تعطیلات و مرخصی‌ها د- محل انجام کار ه - تاریخ انعقاد قرارداد و- مدت قرارداد، چنانچه کار برای مدت معین باشد. ز- موارد دیگری که عرف و عادت شغل یا محل، ایجاب نماید.

تبصره ۱: در مواردی که قرارداد کار کتبی باشد قرارداد در چهار نسخه تنظیم می‌گردد که یک نسخه از آن به اداره کار محل و یک نسخه نزد کارگر و یک نسخه نزد کارفرما و نسخه دیگر در اختیار شورای اسلامی کار و در کارگاه‌های فاقد شورا در اختیار نماینده کارگر قرار می‌گیرد.

ماده ۱۱: طرفین می‌توانند با توافق یکدیگر مدتی را به نام دوره آزمایشی کار تعیین نمایند. در خلال این دوره هر یک از طرفین حق دارد، بدون اخطار قبلی و بی آنکه الزام به پرداخت خسارت داشته باشد، رابطه کار را قطع نماید. در صورتی که قطع رابطه کار از طرف کارفرما باشد وی ملزم به پرداخت حقوق تمام دوره آزمایشی خواهد بود و چنانچه کارگر رابطه کار را قطع نماید کارگر فقط مستحق دریافت حقوق مدت انجام کار خواهد بود.

تبصره ۱: مدت دوره آزمایشی باید قرارداد کار مشخص شود. حداکثر این مدت برای کارگران ساده و نیمه ماهر یکماه و برای کارگران ماهر و دارای تخصص سطح بالا سه ماه می‌باشد.

ماده ۱۲: هر نوع تغییر حقوقی در وضع مالکیت کارگاه، از قبیل فروش یا انتقال به هر شکل، تغییر نوع تولید، ادغام در موسسه دیگر، ملی شدن کارگاه، فوت مالک و امثال این‌ها، در رابطه قراردادی کارگرانی که قراردادشان قطعیت یافته است موثر نمی‌باشد و کارفرمای جدید، قائم مقام تعهدات و حقوق کارفرمای سابق خواهد بود.

ماده ۱۳: در مواردی که کار از طریق پیمان انجام می‌یابد، پیمان دهنده مکلف است صرفاً با پیمانکاران مورد تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرارداد منعقد و در قرارداد پیمانکار را متعهد به اجرای این قانون و سایر مقررات مرتبط در مورد کارگران خود نماید. صلاحیت پیمانکاران از حیث رعایت این قوانین و مقررات تبعی آن طبق ضوابطی که با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌رسد، بررسی می‌شود.

تبصره ۱: مطالبات کارگر جزء دیون ممتازه بوده و کارفرمایان موظف می‌باشند بدهی پیمانکاران به کارگران را برابر رای مراجع حل اختلاف از محل مطالبات پیمانکار، و در صورت عدم تکافوی مطالبات از محل ضمانت حسن انجام کار، پرداخت نمایند.

تبصره ۲: چنانچه مقاطعه دهنده برخلاف ترتیب فوق به انعقاد قرارداد با مقاطعه کار بپردازد و یا قبل از پایان ۴۵ روز از تحویل موقت، تسویه حساب نماید، مکلف به پرداخت دیون مقاطعه کار در قبال کارگران خواهد بود.

۲-۲- تعلیق قرارداد کار

ماده ۱۴: چنانچه به واسطه امور مذکور در مواد آتی انجام تعهدات یکی از طرفین موقتاً متوقف شود، قرارداد کار به حال تعلیق در می‌آید و پس از رفع آن‌ها قرارداد کار با احتساب سابقه خدمت (از لحاظ بازنشستگی و افزایش مزد) به حالت اول برمی‌گردد.

تبصره ۱: مدت خدمت نظام وظیفه (ضرورت، احتیاط و ذخیره) و همچنین مدت شرکت داوطلبانه کارگران در جبهه، جزء سوابق خدمت و کار آنان محسوب می‌شود.

ماده ۱۵: در موردی که به واسطه قوه قهریه و یا بروز حوادث غیرقابل پیش بینی که وقوع آن از اراده طرفین خارج است، تمام یا قسمتی از کارگاه تعطیل شود و انجام تعهدات کارگر یا کارفرما بطور موقت غیرممکن گردد، قراردادهای کار با کارگران تمام یا آن قسمت از کارگران که تعطیل می‌شود به حال تعلیق در می‌آید تشخیص موارد فوق با وزارت کار و امور اجتماعی است.

ماده ۱۶: قرارداد کارگرانی که مطابق این قانون از مرخصی تحصیلی و یا دیگر مرخصی‌های بدون حقوق یا مزد استفاده می‌کنند، در طول مرخصی و به مدت دو سال به حال تعلیق در می‌آید.

تبصره ۱: مرخصی تحصیلی برای دو سال دیگر قابل تمدید است.

ماده ۱۷: قرارداد کارگری که توقیف می‌گردد و توقیف وی منتهی به حکم محکومیت نمی‌شود در مدت توقیف به حال تعلیق در می‌آید و کارگر پس از رفع توقیف به کار خود باز می‌گردد.

تبصره: چنانچه توقیف کارگر منجر به مجازات سه ماه حبس یا بیشتر شود کارفرما می‌تواند قرارداد کارگر را با پرداخت حق سنوات به ازای هر سال سابقه کار معادل یک ماه آخرین حقوق، فسخ نماید. در صورت مجازات کمتر از میزان فوق یا سایر مجازات‌ها، کارگر بدون دریافت حق السعی به کار سابق باز می‌گردد.

ماده ۱۸: چنانچه توقیف کارگر به سبب شکایت کارفرما باشد و این توقیف در مراجع حل اختلاف منتهی به حکم محکومیت نگردد، مدت آن جزء سابقه خدمت کارگر محسوب می‌شود و کارفرما مکلف است علاوه بر جبران ضرر و زیان وارده که مطابق حکم دادگاه به کارگر می‌پردازد، مزد و مزایای وی را نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱: کارفرما مکلف است تا زمانی که تکلیف کارگر از طرف مراجع مذکور مشخص نشده باشد، برای رفع احتیاجات خانواده وی، حداقل پنجاه درصد از حقوق ماهیانه او را به طور علی‌الحساب به خانواده‌اش پرداخت نماید.

ماده ۱۹: در دوران خدمت نظام وظیفه قرارداد کار به حالت تعلیق در می‌آید، ولی کارگر باید حداکثر تا دو ماه پس از پایان خدمت به کار سابق خود برگردد و چنانچه شغل وی حذف شده باشد در شغلی مشابه آن به کار مشغول می‌شود.

ماده ۲۰: در هر یک از موارد مذکور در مواد ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۹ چنانچه کارفرما پس از رفع حالت تعلیق از پذیرفتن کارگر خودداری کند، این عمل در حکم اخراج غیرقانونی محسوب می‌شود و کارگر حق دارد ظرف مدت ۳۰ روز به هیات تشخیص مراجعه نماید (در صورتی که کارگر عذر موجه نداشته باشد) و هرگاه کارفرما نتواند ثابت کند که نپذیرفتن کارگر مستند به دلایل موجه بوده است، به تشخیص هیات مزبور مکلف به بازگرداندن کارگر به کار و پرداخت حقوق یا مزد وی از تاریخ مراجعه به کارگاه می‌باشد و اگر بتواند آن را اثبات کند به ازاء هر سال سابقه کار ۴۵ روز آخرین مزد به وی پرداخت نماید.

تبصره ۱: چنانچه کارگر بدون عذر موجه حداکثر ۳۰ روز پس از رفع حالت تعلیق، آمادگی خود را برای انجام کار به کارفرما اعلام نکند و یا پس از مراجعه و استنکاف کارفرما، به هیات تشخیص مراجعه ننماید، مستعفی شناخته می‌شود که در این صورت کارگر مشمول اخذ حق سنوات بازاء هر سال یکماه آخرین حقوق خواهد بود.

۲-۳- خاتمه قرارداد کار

ماده ۲۱: قرارداد کار به یکی از طرق زیر خاتمه می‌یابد: الف - فوت کارگر ب - بازنشستگی کارگر ج - از کارافتادگی کلی کارگر د - انقضاء مدت در قراردادهای کار با مدت موقت و عدم تجدید صریح یا ضمنی آن ز - توافق بین کارگر و کارفرما ح - کاهش تولید و تغییرات ساختاری که در اثر الزام قوانین و مقررات یا شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی و یا لزوم تغییرات گسترده در فناوری منجر به تعطیلی تمام و یا بخشی از کار شود ط - فسخ قرارداد با تصمیم کمیته انضباطی کارگاه ه - پایان کار در قراردادهایی که مربوط به کار معین است و - استعفای کارگر

تبصره ۱: کارگری که استعفا می‌کند موظف است یکماه به کار خود ادامه داده و بدو استعفای خود را کتبا به کارفرما اطلاع دهد و در صورتیکه حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز انصراف خود را کتبا به کارفرما اعلام نماید استعفای وی منتفی تلقی می‌شود و کارگر موظف است رونوشت استعفا و انصراف از آن را به شورای اسلامی کارگاه و یا انجمن صنفی و یا نماینده کارگران تحویل دهد.

تبصره ۲: موارد مذکور در بند «ز» در کارگاه‌های بیش از پنجاه نفر کارگر باید به تأیید اکثریت هیئتی مرکب از استاندار یا معاون وی، مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیر کل دستگاه صادر کننده مجوز کارگاه، نماینده صندوق بیمه‌ای ذی‌ربط، رییس کل دادگستری، نماینده تشکل کارگری حائز اکثریت استان، نماینده تشکل کارفرمایی استان، نماینده کارگران کارگاه و کارفرما یا نماینده تام‌الاختیار وی برسد. چنانچه به تشخیص هیئت مذکور تمام یا بخشی از کار تعطیل شود به همان نسبت مشمول مقررات بیمه بیکاری می‌شود.

ماده ۲۲: در پایان کار، کلیه مطالباتی که ناشی از قرارداد کار و مربوط به دوره اشتغال کارگر در موارد فوق است، به کارگر و در صورت فوت او به وارث قانونی وی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱: تا تعیین تکلیف وراثت قانونی و انجام مراحل اداری و برقراری مستمری صندوق بیمه‌ای ذی‌ربط موظف است نسبت به پرداخت حقوق متوفی به میزان آخرین حقوق دریافتی، به طور علی‌الحساب و به مدت سه ماه به عائله تحت تکلف وی اقدام نماید.

ماده ۲۳: در صورت خاتمه قرارداد کار به علت توافق بین کارگر و کارفرما و یا فسخ قرارداد با تصمیم کمیته انضباطی کارگاه باید بر اساس آخرین مزد کارگر به نسبت کارکرد به ازای هر سال سابقه کار حق سنوات به میزان سی روز مزد به کارگر پرداخت نماید.

ماده ۲۴: در صورت خاتمه قرارداد کار، کار معین یا مدت موقت، کارفرما مکلف است به نسبت مدت کارکرد برای هر سال سابقه، اعم از متوالی یا متناوب بر اساس آخرین حقوق مبلغی معادل یکماه مزد به عنوان مزایای پایان کار به کارگر پرداخت نماید.

ماده ۲۴ مکرر: کارفرمایان موظفند حق سنوات کارگران دارای قرارداد موقت یا غیر موقت (دائم) را به حساب‌های سپرده بلند مدت که نزد بانک‌ها یا مؤسسات مالی و اعتباری مورد تأیید شورای عالی کار به نام کارگر افتتاح می‌شود واریز کنند کارفرما می‌تواند حق سنوات را به صورت ماهانه، فصلی یا سالانه در پایان کار واریز نماید. کارگر جز در موارد پیش بینی شده در آیین نامه اجرایی این ماده صرفاً در زمان بازنشستگی یا از کارافتادگی کلی مجاز به برداشت از این حساب خواهد بود. آیین نامه اجرایی ماده با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواهد رسید.

ماده ۲۵: هرگاه قرارداد کار برای مدت موقت و یا برای انجام کار معین، منعقد شده باشد هیچ‌یک از طرفین به تنهایی حق فسخ آن را ندارد، مگر در موارد موضوع بند و ماده (۲۷) این قانون.

ماده ۲۶: هر نوع تغییر عمده در شرایط کار که بر خلاف قرارداد کار و یا عرف معمول کارگاه و یا محل کار باشد در صورت عدم توافق طرفین پس از اعلام موافقت کتبی اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی محل قابل اجرا است. در صورت بروز اختلاف رای هیات حل اختلافات قطعی و لازم‌الاجرا است.

تبصره - مصادیق تغییر عمده و سایر موارد مرتبط با این ماده به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط شورای عالی کار تدوین و به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواهد رسید.

ماده ۲۷: تخلفات کارگران در کمیته انضباطی کارگاه مطرح و در مورد آن تصمیم گیری خواهد شد. در صورتی که کارگاه فاقد کمیته انضباطی باشد موضوع مستقیماً در مراجع حل اختلاف مطرح و رسیدگی خواهد شد.

تبصره: مقررات مربوط به موارد قصور، تدوین و تصویب آیین نامه انضباطی و چگونگی تشکیل، ترکیب و رسیدگی کمیته انضباطی کارگاه ها با پیشنهاد شورای عالی کار به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواهد رسید.

ماده ۲۸: اعضای هیات مدیره انجمن صنفی کارگران و کانون‌های مربوط به نمایندگان قانونی کارگران و اعضای شورای اسلامی کار و همچنین داوطلبان واجد شرایط انجمن‌های صنفی کارگران و نمایندگان کارگران و شوراهای اسلامی کار در مراحل انتخاب قبل از اعلام نظر قطعی هیات تشخیص (موضوع ماده ۲۲) قانون تشکیل شوراهای اسلامی کار - مصوب ۱۳۶۳) و رای قطعی مراجع حل اختلاف، به اعتبار قرارداد کار کماکان به فعالیت خود در همان واحد ادامه داده و مانند سایر کارگران مشغول به کار و انجام وظایف و امور محوله خواهند بود.

تبصره: هیات تشخیص و هیات حل اختلاف پس از دریافت شکایت در مورد اختلاف بین نماینده یا نمایندگان قانونی کارگران و کارفرما، فوراً و خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و نظر نهایی خود را اعلام خواهند داشت. در هر صورت هیات حل اختلاف موظف است ظرف یک ماه از تاریخ دریافت شکایت به موضوع رسیدگی نماید.

۲-۴- جبران خسارت از هر قبیل و پرداخت مزایای پایان کار

ماده ۲۹: در صورتیکه بنا به تشخیص مرجع حل اختلاف کارفرما، موجب تعلیق قرارداد از ناحیه کارگر شناخته شود کارگر استحقاق دریافت حق السعی ایام تعلیق را خواهد داشت و کارفرما مکلف است کارگر تعلیقی از کار را به کار سابق وی باز گرداند.

ماده ۳۰: چنانچه کارگاه بر اثر قوه قهریه (زلزله، سیل و امثال این‌ها) و یا حوادث غیرقابل پیش بینی (جنگ و نظایر آن) تعطیل گردد و کارگران آن بیکار شوند پس از فعالیت مجدد کارگاه، کارفرما مکلف است کارگران بیکار شده را در همان واحد بازسازی شده و مشاغلی که در آن بوجود می‌آید به کار اصلی بگمارد.

تبصره ۱: دولت مکلف است با توجه به اصل بیست و نهم قانون اساسی و با استفاده از درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم و نیز از طریق ایجاد صندوق بیمه بیکاری نسبت به تأمین معاش کارگران بیکار شده کارگاه‌های موضوع ماده ۴ این قانون و با توجه به بند ۲ اصل چهل و سوم قانون اساسی امکانات لازم را برای اشتغال مجدد آنان فراهم نماید.